
Title of the project:	Coproducció Procomú i desenvolupament territorial a l'Àrea Metropolitana de Barcelona
Contact:	Sergio Villamayor (sergio.villamayor@uab.cat) i Mara Ferreri (mara.ferreri@northumbria.ac.uk)
Web page:	blogs.uab.cat/coproduccioprocomu
Area:	Urban Governance, Commons, Internet and Social Innovation

What

Coproducció Procomú és un projecte que analitza la concentració i articulació territorial d'iniciatives ciutadanes, posant especial èmfasi en les que són procomú, a l'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB). El projecte té com a objectius entendre millor la diversitat d'experiències procomú, els seus efectes en termes de desenvolupament territorial i justícia socio-ambiental així com la seva relació amb l'Administració Pública. El projecte vol contribuir a l'aprenentatge col·lectiu al voltant del paradigma de la Gestió Procomú per a una millor col·laboració entre iniciatives procomú i l'Administració pública. Per Gestió Procomú entenem les pràctiques i saber fer que caracteritzen la provisió de béns i serveis públics de manera col·laborativa per part d'administradors públics i representants d'iniciatives procomú. En aquest estudi hem considerat com a procomú aquelles iniciatives que són prosumer, és a dir, que el bé o servei és produït pels propis usuaris, almenys en alguna fase del procés productiu, incloent la seva governança.

Who

En el projecte hi participen un equip d'investigadors tant de l'Institut de Govern i Polítiques Públiques (IGOP) com de l'Institut de Ciència i Tecnologia Ambientals (ICTA) de la Universitat Autònoma de Barcelona format per la Iolanda Bianchi, Laura Calvet-Mir, Marc Castelló, Mara Ferreri, Sara Maestre-Andrés, Marc Parés (primera part del projecte), Marina Pera, Núria Reguero i Sergio Villamayor. El projecte ha estat finançat per la Càtedra Barcelona-UPF de Política Econòmica Local.

Why

Arran de la crisi financera de 2008, les polítiques d'austeritat que la van seguir i les protestes urbanes que es van produir en tot el planeta durant el 2011 (Primavera Àrab, 15M, Ocupar Wall Street, etc.), es va posar de manifest la incapacitat dels governs per a satisfer les creixents necessitats socials de la població. Això va donar lloc a l'aparició de noves respostes ciutadanes que oferien solucions fora de l'Estat i del mercat. La diversitat i la naturalesa d'aquestes iniciatives és molt àmplia, i abasta des de les cooperatives de l'economia social i solidària fins a les xarxes de consum d'aliments agroecològics o els grups informals d'atenció familiar. A

Catalunya, i més concretament a l'Àrea Metropolitana de Barcelona, les iniciatives ciutadanes han estat recentment estudiades i mapejades a través de diversos projectes de recerca que utilitzen diferents marcs conceptuals (innovació social, economia social i solidària, habitatge col·laboratiu, etc.). No obstant això, no s'ha estudiat en profunditat les característiques d'aquestes iniciatives, la seva dimensió territorial i el seu impacte en el desenvolupament territorial a l'AMB. Aquest projecte examina precisament això. A partir de tot aquest treball realitzat en una primera fase, neix la necessitat de multiplicar la utilitat d'aquestes dades i resultats obtinguts de cara a l'elaboració de polítiques públiques. Així, el projecte també vol millorar la comprensió de la casuística procomú a l'AMB per entendre els aspectes que poden ser rellevants de cara a generar mecanismes per facilitar l'aprenentatge entre govern local i organitzacions ciutadanes al voltant de la Gestió Procomú. Aprofundir en aquests aspectes és la principal motivació de la segona fase del projecte.

How

El projecte combina metodologies qualitatives i quantitatives. La primera fase del projecte ha consistit en fer un mapeig d'iniciatives ciutadanes a partir de l'anàlisi comparatiu de 16 mapes i directoris, com per exemple, el mapa d'Economia Solidària PAMAPAM de Setem i la Xarxa d'Economia Solidària. S'han identificat un total de 1162 iniciatives ciutadanes que s'han analitzat en base a vuit criteris principals, com per exemple, el grau de democràcia interna. També ha implicat l'estudi de dos casos en profunditat mitjançant entrevistes i grup de discussió a nivell de barri, a Sant Cugat del Vallès i al barri de Poblenou de Barcelona, on s'ha examinat la relació entre les diferents iniciatives ciutadanes, la seva relació amb l'administració pública i l'impacte territorial tant a nivell de desenvolupament humà com de justícia socioambiental. La segona fase del projecte pretén obrir el debat sobre la Gestió Procomú com un nou model d'administració pública i definir amb grups procomú, policymakers, administradors públics i acadèmics les característiques d'aquest model per al cas de l'AMB. Això es farà a partir d'entrevistes, grups de discussió i observació participativa d'iniciatives que ja duguin a terme aquests debats al voltant dels reptes de la Gestió Procomú. Per últim, s'implementaran i es discutiran les recomanacions i el Pla d'Acció resultant de les fases anteriors a dos municipis de l'AMB.

When

La primera part del projecte es va iniciar a l'Octubre del 2018 i va finalitzar a l'Octubre del 2019. La segona part del projecte es va iniciar a l'Abril del 2020 i finalitzarà a l'Abril del 2021.

RESUM PER A LA PREMSA

- *Quin són els objectius principals de la recerca?*
- *Quin beneficis pot aportar el projecte a les persones i a la ciutadania?*
- *Quines són les principals innovacions que presenta el projecte?*
- *Per què és important fer recerca en aquesta àrea?"*

El projecte analitza la concentració i l'articulació territorial de les iniciatives ciutadanes a l'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB), amb especial atenció a les que són procomú, i els seus efectes en termes de desenvolupament territorial i justícia soci-ambiental. Les iniciatives procomú són aquelles a través de les quals els ciutadans generen béns, serveis o coneixement i en les quals les persones que col·laboren en la producció també se'n beneficien. Per això, el projecte es basa en un anàlisi estadístic de mapes existents i en l'anàlisi en profunditat de dos casos d'estudi a barris de l'AMB.

Segons l'anàlisi estadístic, les iniciatives procomú representen el 40% de les 1.160 iniciatives ciutadanes mapejades a l'AMB. L'activitat d'aquestes iniciatives procomú es concentra en el 40% en la ciutat de Barcelona. Si parlem per sectors, el 50% de les iniciatives procomú es troben en els sectors d'"agroecologia, energia i medi ambient" i "cultura i oci". Aproximadament un terç d'aquesta activitat es duu a terme en col·laboració amb el govern, que és principalment local.

Els resultats dels dos casos d'estudi mostren que la majoria d'iniciatives procomú contribueixen a la promoció d'un desenvolupament local social i ambientalment transformador, cap a una major redistribució, benestar i integració de grups vulnerables. També es destaquen experiències d'èxit de col·laboració i coproducció amb l'administració pública, especialment en barris i municipis amb una llarga història d'autoorganització popular.

Una nova fase del projecte pretén entendre millor la diversitat d'experiències procomú i la seva relació amb l'Administració Pública, així com donar a conèixer, posar a debat i facilitar l'aprenentatge al voltant del paradigma de la Gestió Procomú. Per Gestió Procomú entenem les pràctiques i saber fer que caracteritzen la provisió de béns i serveis públics de manera col·laborativa per part d'administradors públics i representants d'iniciatives procomú.